

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 2

1. Osmanlı Devleti'nde saray, devlet yönetiminin merkezi ve Osmanlı hanedanının yaşadığı bir mekândı. Osmanlı sarayları genellikle devletin başkenti olan şehirlerde inşa edilmiştir.

Buna göre;

- I. Bursa,
- II. Edirne,
- III. İstanbul

şehirlerinden hangilerinde Osmanlı sarayı inşa edilmiştir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
- D) I ve II.   E) I, II ve III

2. XV. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar Osmanlı Devleti'nin merkezi olan Topkapı Sarayı, üç bölümden oluşmaktaydı. Dış saray adı verilen Birun'da saray muhafızları ve çalışanları yer alırdı. İç sarayın ilk bölümü olan Enderun, devşirme devlet adamlarının yetiştirildiği bir okuldu. İç sarayın ikinci bölümü olan Harem ise padişah ve ailesinin özel yaşamının geçtiği yerd.

Buna göre Topkapı Sarayı ile ilgili;

- I. Devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde de önemli bir rol üstlenmiştir.
- II. Uzun bir dönem Osmanlı Devleti'nin merkezi konumdadır.
- III. Saray çalışanlarının hepsi devşirme kökenlidir.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
- D) I ve II.   E) II ve III.

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı sarayının Enderun bölümünde bulunan görevlilerden biridir?

- A) Has Odabaşı
- B) Saray Ağası
- C) Çavuşbaşı
- D) Emir-i Âlem
- E) Ehli Hiref

4. Divân-ı Hümâyun; din ve millet ayrımı yapmaksızın, hangi meslek grubundan olursa olsun herkese açıktı. Herhangi bir şekilde haksızlığa uğradığını düşünen ve mahallî kadılarca yanlış hüküm verildiğine inananlar, davalarını Divan'a getirebilirdi.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti için aşağıdaki tanımlamalardan hangisi yapılabilir?

- A) Otoriter Devlet
- B) Laik Devlet
- C) Teokratik Devlet
- D) Sosyal Devlet
- E) Federatif Devlet

5. Osmanlı Devleti'nde kardeş katli, dönemin şartları içerisinde değerlendirmek gerekir. Bu uygulama sayesinde önceki Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde bölünme yaşanmamıştır. Birliğini koruyup tek hükümdar otoritesini sağlayan Osmanlılar bu sayede Avrupa'ya karşı üstünlük kurmuştur. Olumsuz bir uygulama olarak görülen kardeş katli, 600 yıl devam eden büyük bir devletin var olmasındaki en önemli köşe taşlarından birisidir.

Buna göre,

- I. Tarihi olaylar, kendi dönemi içinde değerlendirilmelidir.
- II. Osmanlı Devleti'nin varlığını sürdürmesinde kardeş katli uygulaması tek başına etkili olmamıştır.
- III. Osmanlılar kardeş katli uygulaması ile kendinden sonraki Türk devletlerine örnek olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II
- D) I ve III.   E) II ve III.

6. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Divân-ı Hümâyun ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Orhan Bey zamanında kurulmuştur.
- B) Devletin yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.
- C) Toplanma günleri zamanla değişmiştir.
- D) Yüksek mahkeme görevini de üstlenmiştir.
- E) Toplantılarda alınan kararlar Osmanlı hukukuna göre kanun sayılmıştır.

7. Günümüz tarih biliminin önemli şahsiyetlerinden biri olan Prof. Dr. İlber Ortaylı, Osmanlı sarayındaki harem için şunları söylemiştir: "Haremde yaşam hiç kolay değildir. Haremden bahseden insanların gerek burada yaşanan çetin hayatı gerekse buradaki yetenekli ve zeki kadınların yarattığı kültürel ortamı anlamadan hareme saygısızlık ettikleri çok açıktır. Harem eğlencelik bir yer değildir, her şeyden önce bir evdir. Hiç değilse her ailenin evi kadar saygı gösterilmesi gerekir.

Yukarıdaki paragraf değerlendirildiğinde haremle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Haremle ilgili asılsız bilgilerin olduğu
- B) Bir mahremiyetinin olduğu ve buna saygı gösterilmesi gerektiği
- C) Harem hayatının zorluklarla dolu olduğu
- D) Kadınların yalnızca güzellikleriyle ön plana çıkmadığı
- E) Zaman içinde değişime uğradığı

8. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde merkezî otoriteyi güçlendirmek için gerçekleştirilen uygulamalar arasında olduğu savunulamaz?

- A) Sancağa çıkma usulünün kaldırılması
- B) Veraset sisteminde düzenlemeler yapılması
- C) Kardeş katli uygulamasına geçilmesi
- D) Divân-ı Hümâyûn'un başkanlığının vezîriâzama devredilmesi
- E) Müsadere usulünün uygulamaya konulması

9. - - - türündeki eserlerin çok eskilere giden bir geleneği vardır. Bu tür eserler hem devrin hükümdarlarına ve devletin ileri gelenlerine hem de daha sonra bu görevi üstlenecekler yol göstermek, tavsiyelerde bulunmak amacıyla kaleme alınmıştır. Eserlerde siyaset konularına değinildiği gibi devletin işleyişi, idare şekilleri ve devlet ileri gelenlerinin taşıması gereken özelliklere dair bilgilere de yer verilmiştir.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Surname
- B) Fütüvvetname
- C) Siyasetname
- D) Kanunname
- E) Menâkıbname

10. Osmanlı devlet geleneğine göre padişahda bulunması gereken vasıflar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Her konuda adil olmalıdır.
- B) Kararlarını din ve töreden bağımsız bir şekilde almalıdır.
- C) Yalan ve iftirdan sakınmalıdır.
- D) Vefakâr olmalı, verdiği sözü yerine getirmelidir.
- E) İffet, hikmet sahibi ve cesur olmalıdır.

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkma usulüyle ilgili bir kavram değildir?

- A) Bed-i Besmele
- B) Çelebi Sultan
- C) Lala
- D) Şehzade Divanı
- E) Şehzade Sancağı

12. Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkma usulü aşağıda yer alan hangi Osmanlı padişahının döneminde uygulamaya konulmuştur?

- A) II. Murat
- B) II. Mehmet
- C) III. Mehmet
- D) I. Bayezit
- E) I. Murat

